

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

ΤΑ ΓΟΒΑΚΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Ἐπὶ τῇ ὁμορφίᾳ τῆς δικηγόρου Γιωργάτου, πενήντα χρόνων ἄνθρωπος, ἔπαινε τὸν καφεῖ του στὴν τραπεζαρία, ἐνῶ ἡ κυρία του, σαραπέντε χρόνων κούρη, μὲ πάχος σεβαστό, περὶ περιποιητικὰ παρὰ ποτὲ, τὸν ρωτοῦσε μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον, ἂν ὁ καφεῖς τοῦ ἦταν πιτυχημένος στὴ ζάχαρη κι' ἂν προτιμοῦσε ἀπὸ τίς συνειθισμένες ψημένες φρετίτσες ψωμοῦ κανένα παξιμάδι, ἀπομεινάρη ἀπὸ τὸ τσάϊ ποῦ εἶχαν δώσει, γιὰ ν' ἀνταποδώσουν—ἔτσι ἔλεγε ἡ κ. Γιωργάτου—κοινωνικὰς ὑποχρεώσεις τὸ παραμένο ἀπόγευμα.

Ὁ κ. Γιωργάτος εὐχαριστοῦσε ψιθυρίζοντας, ποῦ δὲν τοῦ ἀρέσει ν' ἀλλάξῃ τίς συνήθειες του, σὰ νῆδυπε κάποιον ὑποπτο μυστήριο κρυμένο ἀνάμεσα στὸ παξιμάδι. Τὸ μυστήριο, γιὰ τὴν ἑνὴν πραγματικὰ, δὲν ἄργησε νὰ φανερωθῇ, μόλις ἡ κ. Γιωργάτου καθίσε σὲ μιὰ πολυθρόνα, ποῦ ἔτριξε βγάνοντας ἕνα ἴσο παραπονετικὸ γιὰ τ' ἀβάσταχτο βάρος, ποῦ τὴν πλάκωσε, καὶ ποῦ ἀφοῦ ξερόθυξε, εἶπε, κοιτάζοντας ὅσο περὶ γλυκὰ μπορούσε τὸν ἄντρα της:

— Λοιπὸν τὸ Σαββάτο εἶμαστε γιὰ τὸ χορὸ τοῦ προξένου. Ἔχει τότε χαρὰ ἡ Λιλίκα μας!

— «Ἄν πρόκειται νὰ μὴ γίνῃ κανένα ἐξόδο, πᾶμε, διαφορετικὰ δὲν ἐννοῶ νὰ ζοδέω πεντάρα».

— «Φορέματα ἔχουμε, ὥστε δὲ θὰ γίνῃ κανένα μεγάλο ἐξόδο».

— «Ὅτε μεγάλο, οὔτε μικρό! δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ ζοδέω γιὰ πράγματα περιττά, ὅς καθίσετε καὶ μιὰ φορὰ σπῖτι σας».

— «Ἐξόδα περιττά! μήπως περιττὸ εἶν' ἕνα ζευγάρι γοβάκια ἄσπρα, ἀτλαζένια, ποῦ χρειάζονται τῆς Λιλίκας; Τὰ δικά της δὲ φοροῦνται πειά».

— «Σήμερον εἶν' ἕνα ζευγάρι γοβάκια, αἷριο ἕνα ζευγάρι γάντια, μεθαύριο βεντάλιες, μυρουδιές, κορδέλλες, ἕνα σωρὸ μασκαραλλήκια, χωριστὰ τὰ φορέματα, καὶ γὰρ δουλεύω ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ καὶ γιὰ ὅλες αὐτὰς τίς ἀνοητίες βροῖσσομαι καὶ μ' ἕνα χρέος στὴς πλάτες».

— «Δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ σοῦ μιλήσῃ, ποῦ θ' ἀρ-
χινῇσῃ τὴ γκρίνια! φτάνει νὰ μᾶς χειάζεται κατὶ,

γιὰ νὰ μᾶς κοπνῇς τὰ ἴδια μοιρολόγια! Τί θέλεις, ἂν εἶχες ἄλλη θυγατέρα φαντασμένη, ποῦ ἀλήθεια νὰ τῆς μπορούσε τὰ λούσα;»

— «Καὶ μήπως δὲ μπορούσε τῆς δικῆς μου;»
— «Τῆς Λιλίκας μας; αὐτοῦ τοῦ ἀγγέλου; μὰ θάχρως ποῦ τῶχαι! μήπως κορίτσι εἶναι αὐτή; μὰ δὲ μπορεῖ νὰ βγαίῃ καὶ κουρελλιάρα! μιὰ μοναχὴ ἔχουμε καὶ θὰ τὴν στερούμε ἀπ' ὅλα;

— «Σὺ, γυναίκα μου, δὲ θέλεις νὰ μὲ καταλάβῃς, δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ κάνω ἐξόδα παραπανιστά. Οἱ δουλιές μου δὲν πᾶνε καλὰ, γιὰτί δίκες δὲ γίνονται, ἐγὼ περισσότερο δουλειὰ ἔχω μὲ τοὺς χωριάτες, κι' ὅταν ἐκεῖνοι δὲν ἔχουν χρήματα, δὲν τρέχουν στὰ δικαστήρια. Βγάνω τὸ ἕνα τέταρτο, ἀπ' ὅσα ἔβγαλα πρὶν, ποῦ στὴν Κέρκυρα εἶχαμε σοδιές. Σεῖς δὲ θέλετε νὰ τ' ἀκούσετε. Πότε, ὅταν εἶχα, σὺς ἀρνέθηκα;»

— «Καὶ λοιπὸν τί θὰ γίνῃ; θὰ τὴν κλείσουμε σπῖτι, γιὰ ἕνα ζευγάρι γοβάκια, τριάντα ψωροδραχμὲς δουλειὰ, ποῦ τῆς χρειάζονται; εἶναι καὶ ἀδικία».

— «Δὲν εἶναι καθόλου ἀδικία, ὅταν ὁ πατέρας της δουλεύει μιὰ βδομάδα, γιὰ νὰ βγάλῃ αὐτὲς τίς τριάντα ψωροδραχμὲς. Σένα, λίγο σὲ μέλλει, κάποιες ἀπογευματινὰς καὶ δίνεις τσάϊ! Κ' ἔπειτα μήπως δὲν πᾶτε παντοῦ; ἂν δὲ πᾶρ' ἕνα χορὸ ἡ Λιλίκα δὲ χάθηκε ὁ κόσμος».

— «Σὺ τὸ λές, γιὰτί δὲ σὲ μέλλει γιὰ τὸ παιδί σου. Νομίζεις πῶς μπορεῖς νὰ τὴν παντρεύῃς, μόλις τὴν κλείσῃς στοὺς τέσσαρους τοίχους τοῦ σπιτιοῦ, χωρὶς νὰ τὴν βλέπῃ κανένας;»

— «Μὰ δὲν εἶδα νὰ παντρεύτηκε τόσα χρόνια ποῦ τρέχετε ἀπὸ δῶ κι ἀπὸ καὶ ὅλη μέρα πότε στὰ μαγκιά, πότε βίζιτες, πότε πλατεῖα, πότε θέατρο, πότε χοροὺς, πότε σουρδοκυλῆστρες. Ἔτσι δὲν παντρεύονται οἱ κοπέλλες, γιὰτί κανεὶς δὲν τρελλάθηκε νὰ τίς πᾶρῃ. Δὲ βλέπετε τὴ δική μας, ποῦ κανεὶς δὲ μᾶς τὴν ἔχει ὡς τώρα ζητήσῃ; μ' ὅλο ποῦ εἶναι εἰκοσιεφτά χρόνων».

— «Εἰκοσιτέσσερον μονάχα».

— «Μὰ δὲν ἐγεννήθηκε στὰ 78;»

— «Ὄφ! καὶ σὺ τώρα, ποῦ θέλεις νὰ ξεσκά-
φῃς χρονολογίες! αὐτὸ ξέρεις νὰ κάνῃς καὶ νὰ βρίζῃς τὴ γυναίκα σου καὶ τὴ θυγατέρα σου, ποῦ δὲ σούπρετε οὔτε ἡ μιὰ, οὔτε ἡ ἄλλη, κι' ὅλ' αὐτὰ γιὰ ἕνα ζευγάρι γοβάκια, ποῦ χρειάζονται τοῦ

παιδιοῦ σου, ἀφιλόστοργε, γιὰ νὰ περάσῃ μιὰν ὥρα διασκεδάζοντας».

— «Ἄν ἦταν μιὰ ὥρα μοναχὰ, μὰ εἶναι ὅλο τὸ χρόνον», ἐψιθύρισε κείνος.

— «Τῶπες λοιπὸν, δὲν τῆς τ' ἀγοράζεις; δὲν τῆς τ' ἀγοράζεις—ἐδῶ κόκκινη σὰν παπαρούνα, ἄρχισε νὰ χτυπᾷ τὸ χεῖρ στὸ τραπέζι—μὰ μὴ σὲ μέλλει καὶ θὰ τᾶχῃ τὰ γοβάκια της, θὰ τῆς τ' ἀγοράσω ἐγὼ. μάλιστα ἐγὼ—ἐδῶ ἡ ρωνή, γίνῃκε τόσο δυνατὴ, ποῦ ἐμιαζε μὲ οὐρλιασμα—πουλῶν-
τας μακάρι τὰ χρυσαικά μου, κείνα ποῦ ἔχω ἀπὸ τὴ μακαρίτισσα τὴ μητέρα μου, ἔχῃ τὰ δικά σου, ἔχῃ».

— «Μὴ φωνάζεις ἔτσι καὶ σ' ἀκούει ἡ ὑπηρεσία καὶ γελοῦν μὲ μᾶς».

— «Νάτο ποῦ μὲ ξαναβρίζεις, μὰ μὲ μένα, ξέρε-
το, δὲ γελᾷ κανεὶς καὶ θέλω νὰ μ' ἀκούσῃ ὁ κόσμος ὅλος, γιὰ νὰ μάθῃ τὴ διαγωγή σου, πόσο μὲ κακο-
μεταχειρίζεσαι καὶ τί κακοῦργος εἶσαι μὲ τὸ παιδί σου, νὰ μάθῃ ὅλος ὁ κόσμος τὴν κακομοιριά μας!»

Κ' ἐτινάζονταν μέσα στὴν πλατεῖα πολυθρόνα ὅλος ἐκεῖνος ὁ ἄμορφος ἄνθρωπος σὰ μεγαθήριο. Κεῖνη τὴ στιγμὴ φάνηκε στὴν πόρτα μιὰ κομψὴ δεσποσύνη, καλοντυμένη, μὲ φόρεμα ποῦ φαίνονταν τῆς ὥρας, μολοντοῦ τοῦ σπιτιοῦ, τὰ μαλλιά της—μόλις τὰ εἶχε σγουράνῃ—χτενισμένα τῆς μόδας καὶ τόσο σφιγμένη ἀπὸ τὸν κορσέ, ποῦ ἀδύνατο νὰ κουνιέται, ἦταν ἀλύγιστη σὰν κοντάρι. Μόλις εἶχε τελειώσῃ τὴν προῖνή της τουαλέττα κ' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν κ-
μαρὰ της, κρατώντας ἕνα βιβλίο στὸ χεῖρ.

— «Τί τρέχει καὶ φωνάζετε; τί ἔχετε, μαμά μου, μὴν αἰσθάνεσαι τίποτα;» κ' ἔτρεξε στὴ μη-
τέρα της.

— «Τί ἔχω; νὰ ὁ πατέρας σου ποῦ μοῦ κάνει σκηνή, γιὰ νὰ μὴ σοῦ ἀγοράσῃ τὰ παπουτσάκια τοῦ χοροῦ».

— «Ἐγὼ σοῦ κάνω σκηνή, ἢ σὺ χαλᾷς τὸν κόσμο;»

— «Χαλᾷς τὸν κόσμο γιὰτί μᾶς ἔδρισες. μᾶς εἶπες σουρδοκυλῆστρες καὶ μένα καὶ τὴ θυγατέρα σου, κι' ὅλ' αὐτὰ γιὰ νὰ μὴν πᾶμε στὸ χορὸ τοῦ προξένου».

— «Ἀφοῦ δὲ θέλει, μαμά μου, εἶπε μὲ τὰ μά-
τια μισολυγωμένα ἡ Λιλίκα, ὅς μὴν πᾶμε πονθενά. Ἐμένα αὐτὲς οἱ σκηνὲς μοῦ κάνουν κακὸ στὴν ὑγεία». Κ' ἔλαβε σάσση μάρτυρα.

— «Καὶ δὲ σὲ μέλει, κοῦκλα μου, νὰ μείνης σπῖτι;»

μὲ λερωμένη καὶ σκληρὴ τρίχα. Ἐγὼ λοιπὸν, ἅμα εἶδα, στάνθηκα, στρίψοντας συναμα κατὰ τὸ μέγα μέρος τοῦ δαχτυλοῦ τὴ δαχτυλιδόπετρα, ποῦ μοῦδωσεν ὁ Ἀράνης· κ' ἡ Ἐκάτη, ἀφοῦ χτύπησε δυνατὰ μὲ τὸ φιδίσιο ποδάρι της τὴ γῆ, ἔκαμε μιὰ θεόρατη καταβόθρα, σὰν τὸν Τάρταρο τσαντὶ· κ' ἔστερ' ἀπὸ λίγο χάθηκε πηδησάντας μέσα σ' αὐτή. Μὰ ἐγὼ, ἅμα πᾶρα θάρρος, ἐσκύψα ἀπὸ πάνω της ἀφοῦ πιά-
στηκα ἀπὸ ἕνα δέντρο ποῦ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ φουτω-
μένο, γιὰ νὰ μὴ ζαλιστῶ καὶ πέσω μέσα κατακέ-
φαλα· ἔστερα ἔβλεπα ὅλα ὅσα εἶναι στὸν Ἄδην, τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὴ λίμνη, τὸν Κέρβερον, τοὺς πε-
θαμένους, ὡς ποῦ νὰ γνωρίζω καὶ μερικοὺς ἀπ' αὐ-
τούς· τουλάχιστον εἶδα καθαρὰ τὸν πατέρα μου νὰ φορᾷ τὰ ἴδια κείνα ρούχα ποῦ τοῦ εἶχαμε ὅταν τόνε θάψαμε.

— Καὶ τί ἔκαναν, Ἐφράτη, οἱ ψυχές; ρώτη-
σεν ὁ Ἰώνας.

— Τί ἄλλο, ἀποκρίθηκε κείνος, παρὰ χωρισμέ-
νες σὲ γενιές καὶ τάξεις μὲ τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενῆδες τοὺς περνοῦν τὸν καιρὸ τοὺς ξαπλωμένοι ἀπάνου στὰ σφεδαρούκια.

— Ἀς ἀντιμιλᾷνε τὸ λοιπὸν ἄκόμα, εἶπεν ὁ Ἰώνας, οἱ Ἐπικουρικοὶ στὸ θεοτικὸ Πλάτωνος καὶ
στὰ ὅσα εἶπε γιὰ τίς ψυχές. Μὰ ἐσὺ μήπως ἀνά-

μεσα στοὺς νεκρούς εἶδες καὶ τὸ Σωκράτη τὸν ἴδιο καὶ τὸν Πλάτωνα;

— Τὸ Σωκράτη βεβαιότατα, ἀποκρίθηκε, μὰ κι αὐτὸν ὄχι καθαρά, παρὰ ἀπεικάζοντας τὸν ποῦ ἦτανε καραφλὸς καὶ κοιλάρης· τὸν Πλάτωνα ὅμως δὲν τόνε γνώρισα· γιὰτί πρέπει, νομίζω, νὰ λέω τὴν ἀλήθεια στοὺς φίλους. Ἐνῶ λοιπὸν ἐγὼ τὰ εἶχα ἰδεῖ ὅλα ἑστέρα, τὴν ἴδια στιγμὴν ἔκλειψε καὶ ἡ καταβόθρα καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς δούλους ποῦ μὲ ἀναζητοῦσαν, καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτούς καὶ τοῦτος ὁ Πυρρίας, ἔρθαν κοντὰ μου, ἐνῶ δὲν εἶχε κλείσει ὁλό-
τελα ἡ καταβόθρα. Πῆς το, Πυρρίας, ἂν λέω τὴν ἀλήθεια.

— Μὰ τὸν Δία, εἶπεν ὁ Πυρρίας, καὶ γάδγισμα
ἄκουσα νὰ βγαίῃ μὲς' ἀπὸ τὴν καταβόθρα καὶ μοῦ φάνηκε ὅτι σιγούλαμπε καὶ κάποια φλόγα τῆς λαμ-
πάδας.

Κ' ἐγὼ γέλασα ἐπειδὴ ὁ μάρτυρας πρόσθεσε
κοντὰ στ' ἄλλα τὸ γάδγισμα καὶ τὴ φλόγα. Κι ὁ Κλεόδημος εἶπε:

— Ἀστὶ ποῦ εἶδες δὲν εἶναι παράξενα, μήτε
ἀθώρητα σ' ἄλλους, γιὰτί κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὅταν ἐδῶ
καὶ λίγο καιρὸ ἀρρώστησα, εἶδα κατὰ τέτοιο· ἦταν
μάλιστα γιὰτρός μου καὶ μὲ κοίταζε ὁ Ἀντίγονος
ἐδῶ. Μὰ στὴν ἑβδόμη μέρα ἡ θέρμη γίνῃκε δυνα-

τώτερη κι ἀπὸ τοῦ καλοκαιριοῦ τὴ λάβρα. Κι ἀφοῦ
μάψισαν ὅλοι μονάχοι κ' ἐκλείσαν τίς πόρτες, περι-
μεναν ἀπόξω, γιὰτί ἔτσι διτάχθη, Ἀντίγονε, μή-
πως καὶ θὰ μπορούσα νὰ κληθῶ. Τότε λοιπὸν, ἐνῶ
ἤμουνα ξύπνιος, ἔρχεται ἀπὸ πάνω μου ἕνας νῖος
ὁμορφότατος ντυμένος στὰ κάτασπρα· ἔπειτα, ἀφοῦ
μὲ σήκωσε, μὲ φέρνει μὲς' ἀπὸ ἕνα χάσμα στὸν
Ἄδην, καθὼς ἐνοιῶσα ἀμέσως ἰδόντας τὸν Τάνταλο
καὶ τὸν Τίτυο καὶ τὸ Σίσυφον. Μὰ καὶ τί νὰ σᾶς
τὰ λέω τᾶλλα; ὅταν ὅμως ἔφτασα στὸ δικαστήριο
— κ' ἦταν ἐκεῖ ὁ Διάνης καὶ ὁ Χάρωντας καὶ οἱ
Μοῖρες καὶ οἱ Ἐρινύες—κάποιος σὰ βασιλεὺς, ὁ
Πλούτωνας θαρρῶ, καθότανε διαβάζοντας τὰ ὀνόμα-
τα ὅσων τοὺς ἐμελλε νὰ πεθάνουν, ποῦ τύχαινε νὰ-
χουν περάσει πιά τὴ διορία τῆς ζωῆς. Κι ὁ νῖος
τραβῶντας με μὲ φέρνει μπροστά του· θύμωσε τότες
ὁ Πλούτωνας καὶ λέει στὸν ὀδηγητὴ μου· «Δὲν ἦρθε
ἀκόμα ἡ ὥρα σου, γι' αὐτὸ νὰ φύγῃ· κ' ἐσὺ τὸ χαλ-
κὸ τὸ Δημῦλο νὰ φέρῃς· γιὰτί ἔζησε περισσότερο
ἀπ' ὅσο τοῦκλωσε ἡ Μοῖρα». Κ' ἐγὼ γυρῶσάντας
πίσω χαρούμενος, ἤμουνα πιά δίχως θέρμη κ' ἔλεγα
σ' ὅλους πῶς θὰ πεθάνῃ ὁ Δημῦλος· στὴ γειτονιά
μας καθότανε κι αὐτὸς κ' ἦταν ἄρρωστος, καθὼς
λέγανε. Κ' ἔστερ' ἀπὸ λίγο ἀκούγαμε τὰ κλάματα
κείνων ποῦ τόνε μοιρολογοῦσαν.

— «Καί τί νά κάμω, παρὰ γυνίκες καί σκηνές, καλῆτερα στή μοναξιά μας, ἀς μένουμε σπιτί μας ἤρεμες, νά κλαίμε τήν τύχη μας» κ' ἔπεσε σέ μιὰ πολυθρόνα, τὰ μάτια της βούρκωσαν δάκρυα, τὸ στῆθος της σηκώνονταν μέ βία, καί τὸ βιβλίο — ἦταν ἡ Νανὰ τοῦ Ζολᾶ—τῆς ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια καί κύλησε στὸ πάτωμα.

— «Μοῦ σκοτώνεις ἔτσι τὸ παιδί μου, κακοῦργε, φώναξε ἡ κ. Γιωργάτου, νά τώρα θά λειποθυμήσῃ, κουνήσου, τρέξε νά φέρῃς λίγη κολώνια, αἰθέρα» καί γονάτισε ἡ φιλόστοργη μητέρα μπροστὰ στή θυγατέρα της, φωνάζοντας:

— Παιδάκι μου, χρυσό μου, μὴ σέ μέλει κ' εἶναι δῶ ἡ μαμάκα σου γιὰ σένα».

II

Εἶχε τελειώσῃ ὁ χορὸς τοῦ προξένου καί κατέβαιναν, γιὰ νά μποῦνε στ' ἀμάξι, νά γυρίσουν σπιτί τους, ὅταν ἡ Λιλίκα ποῦ ἀκούμποῦσε στὸ μπράτσο ἐνὸς νέου ποῦ εἶχε ταπεινὰ ζήτησιν τὴν ἀδεια νά τὴ συντροφίσῃ ὡς τ' ἀμάξι· καί ποῦ τοῦ τὴν εἶχε δώσει ἡ μητέρα προτοῦ προφάσει νά πῇ ἡ θυγατέρα τὸ ναί—σκοντάφτει κ' ἕνα γυαλάκι ποῦ βρέθηκε στὸ δρόμο της, τῆς ξεσκίζει τ' ἀτλαζένιο τῆς ὥρας γοβάκι.

— «ὦ, δεσποσύνη! κρῖμα στ' ὁμορφὸ παπουτσάκι σας!»

— «Μπα δὲν πειράζει γιὰ ἕνα ζευγάρι γοβάκια, εἶπε μὲ περιφρόνηση κείνη, κακὸ θά ἦταν νά τὴν πᾶθω στὸ χορὸ, γιατί πῶς εἶχα νά κάμω, ἀλλὰ τώρα ἡ ζῆμια εἶν' ἕνα μεγάλο τίποτα. Ὁ πατέρας οὔτε ρωτᾷ, ὅταν πρόκειται νά ξοδέψῃ γιὰ μένα».

Κ' ἔλαβε τὸν ἥρωισμό νά γελάσῃ μ' ἀδιαφορία, ἐνῶ ὁ πατέρας της στὸ ξέσκισμα κείνου τοῦ ἀτλαζένιου παπουτσιού, εἶλεπε ν' ἀνοίγεται ὁ δρόμος ἐνὸς καινούριου Γολγοθᾶ.

Κέρκυρα

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

Μιά φορὰ κάποιος φίλος μου, ἔν καὶ δὲν εἶτανε λογίω-
τατος, θέλοντας νά κολυμπήσῃ μπῆκε στή θάλασσα μέ
τις κάλτσες. Κι ὅταν τόνε ρωτοῦσαν:

— Γιατί μπαίνεις μέ τις κάλτσες;

— Γιά νά μὴν κρυολογήσω, ἀποκρίθηκε.

Ὁ ἴδιος φίλος μου μπῆκε πάλι στή θάλασσα μίαν
ἄλλη φορὰ, κρατώντας καί μιὰ ὀμπρέλλα ἀνοικτή. Καί
κάποιος τόνε ρώτησε:

— Τί τῆνε θέλεις τὴν ὀμπρέλλα στή θάλασσα;

— Γιά νά μὴ μέ κάψῃ ὁ ἥλιος.

— Τί παράξενο εἶναι; εἶπεν ὁ Ἀντίγονος. Ἐγὼ
τουλάχιστο ξέρω κάποιον ποῦ ἀναστήθηκε σ' εἴκοσι
μέρες ὕστερ' ἀπὸ τὸ θάψιμό του, καί ποῦ τόνε γιά-
τρεψα καί πρὶν τὸ θάνατό του κι ἀφ' οὗ ἀναστήθηκε.

— Καί πῶς, τοῦ λέω, στίς εἴκοσι μέρες μήτε
βρώμισε τὸ κορμί του, μήτε κι ἀπὸ τὴν πείνα δὲν
πέθανε; ἔξῳ πιά ἂν εἶς γιάτρεψες κανένα Ἐπιμε-
νίδη.

Κ' ἐκεῖ ποῦ λέγαμ' ἐμεῖς αὐτὰ μπῆκαν οἱ γιοὶ
τοῦ Ἐφκράτη γυρίζοντας ἀπὸ τὸ γυμναστήριο, ὁ
ἕνας παλληκάρι πιά κι ὁ ἄλλος ἴσαμε δεκαπέντε
χρονῶν, κι ἀφ' οὗ μᾶς χεῖρέτισαν κάθονταν ἀπάνου
στὸ κρεβάτι κοντὰ στὸν πατέρα τους κ' ἐμένα μού
φέρνανε σκαμνί. Κι ὁ Ἐφκράτης σὰ νά θυμήθηκε
κάτι, ἔμα εἶδε τὰ παιδιὰ του:

— Ἔτσι νά τὰ χαρῶ—εἶπε, βάνοντας τὸ χέρι
ἀπάνου στὸ κεφάλι τους—πῶς θά σοῦ πῶ τὴν ἀ-
λήθεια, Τυχιάδη. Τὴ μακαρίτισσα τὴ γυναῖκα μου,
τὴ μητέρα τούτων, ὅλοι ξέρουν πόσο τὴν ἀγάπησα
καί τὸδεῖξα μέ ὅσα ἐκαμα γι' αὐτὴν ὅχι μόνο ὅταν
εἰζοῦσε, παρὰ κι ἅμα πέθανε, μέ τὸ νά κάψω μαζί
της καί τὰ στολίδια της ὅλα καί τὸ φόρεμα ποῦ
τῆς ἄρεσε πῶς πολὺ ὅταν εἰζοῦσε. Καί τὴν ἔβδομη
μέρα ὕστερ' ἀπὸ τὴ θανή της ἐγὼ ἔμουν ζαπλωμέ-
νος ἐδῶ στὸ κρεβάτι, καθὼς τώρα, παρηγορώντας

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιά τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10.—Γιά τὸ ἔξωτε-
ρικό φρ. χρ. 10

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συν-
τάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν
Σταθμοῦ Τροχιδόρου (Ὁφθαλμιατρεῖο), Σταθμοῦ
ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπω-
λεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια),
στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου.

Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Σηροῦ, ὁδ. Βου-
δουλινᾶς ἀρ. 1, σιμὰ στὴν Τρούμπα.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς
χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΦΑΙΝΕΤΑΙ

νανάγησε καί ἡ ἰδέα νά γίνῃ Ἀρβανίτικο σκο-
λεῖο στοὺς Κορφοὺς καί νανάγησε, λένε, ἀπὸ
λόγους... πατριωτικούς. Ὅταν ἐξετάζει κανεὶς
λίγο βαθιὰ τὰ Ρωμαῖκα πράματα τοῦρχεται νά
χτυπάει τὸ κεφάλι του δέκα φορές τὴν ὥρα στὸν
τοῖχο. Ἡ στενοκεφαλιά μας ὅρια δὲν ἔχει, καί
στὴν ὑπόθεσιν αὐτὴ δούλεψε ἡ στενοκεφαλιά
περσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη κακομοιριά μας.

Ξέρετε τί εἶπαν οἱ πατριῶτες, ποῦ τὸ πί-
στεψε, φαίνεται, κ' ἡ Κυβέρνηση καί γι' αὐτὸ
ἔφερε χίλιες δυὸ δυσκολίες; Εἶπαν πῶς τὸ Ἀρ-
βανίτικο σκολεῖο θά βοηθήσῃ τὰ σκέδια τῆς
Ἰταλικῆς προπαγάντας!!! Μ' ἄλλα λόγια, πι-
στέψανε—καί τὸ ἀπελπιστικό εἶναι ποῦ τὸ πι-
στέψανε, γιατί ἂν τὴν ἔλεγε ἔτσι γιὰ χωρατὸ
δὲν πείραζε καί τόσο—πῶς ἂν γίνῃ Ἀρβανίτικο
Σκολεῖο στοὺς Κορφοὺς, πάει χάνουμε τὴν
Ἀλβανία—σὰ νά τὴν εἶχαμε σήμερα δική μας
καί φοβόμαστε μὴν τὴ χάσουμε!—γιατί τ' Ἀρ-
βανιόπουλα ποῦ θά πηγαίνουν ἐκεῖ νά μορφω-

θοῦνε θά πέφτουνε στὰ νύχια τῆς Ἰταλικῆς
προπαγάντας, ποῦ πρώτη φορὰ τὰ κοῦμε καί
σταυροκοπιόμαστε πῶς μπορεῖ νάχει τὴν ἔδρα
της στοὺς Κορφοὺς!

Αὐτὰ εἶπαν οἱ πατριῶτες κι αὐτὰ, μαθαί-
νουμε, πίστεψε καί ἡ Κυβέρνηση. Εἶτανε,
βλέπετε, τόσο δύσκολο νά ἐξετάσει τὸ ζήτημα
ἀπὸ τὴν καλὴν του μεριά καί νά ἰδεῖ πῶς μέ τὸ
Ἀρβανίτικο Σκολεῖο ἡ Ἐθνικὴ Ἰδέα πολλὰ
θὰ κέρδιζε, ἀφ' οὗ τ' Ἀρβανιόπουλα μέσα σ'
αὐτὸ θά μαθαίνανε ποιά συγγένεια στενὴ συνε-
δένει τὴν πατρίδα τους μέ τὴ δική μας, πρῶμα
ποῦ ἔχουνε σφύρο νά μὴν τοὺς τὸ μάθουν οὔτε
τὰ Ἰταλικά, οὔτε τ' Αὐστριακὰ σκολεῖα ποῦ
λειτοργοῦνε σήμερα στὴν Ἀρβανία.

Τὸ Ἀρβανίτικο σκολεῖο τῆς Κέρκυρας, ἂ
γινότανε, θά χρησίμευε γιὰ «φυτώριο», νά
ποῦμε, ποῦ θά ξεφύτρωναν ἀπ' αὐτὸ ἄλλα,
ἰδίας σειρᾶς σκολεῖα, στὸ κάθε σημαντικό χωριὸ
τῆς Ἀρβανίας κ' εἶσι θά συνεδένονταν ἡ
χώρα αὐτὴ σφιχτότερα μέ τὴ δική μας. Μὰ δὲ
σφύρει, πατριῶτες, κ' ἔχετε δίκιο. Μὲ τ' Ἀρ-
βανίτικα σκολεῖα ἡ Καθαρεύουσα δὲ θά πλύνε-
τανε τόσο τρομαχτικά, καθὼς ἀπλώνεται τώρα,
στὰ τατραπέριστα τῆς γῆς, καί μεῖς τ' ὀχνοῦμε
πάρει πιά ἀπόφαση νά θαφτοῦμε σαβανωμένοι
μέ δαύτη. Κάλιο θάνατος, παρὰ ζωὴ δίχως
Καθαρεύουσα.

ΑΡΧΙΝΗΣΕ

μέ τὰ πρωτοβόρεια κ' ἡ πολιτικὴ συζήτηση. Τί
θὰ γίνῃ τὸ Ὑπουργεῖο; Θά σταθεῖ ἡ θά πέσει;
Θάρθει ὁ Θεοτόκης στὰ πράματα ἡ θά ξεφυτρώσει
στὴ μέση πάλι ὁ Ζαΐμης; Θάχομε ἐκτακτὴ ἡ τα-
κτικὴ Βουλὴ;

Σπουδαῖα ζητήματα, βλέπετε, πολὺ σπουδαῖα.
Ἐνα ἀπ' αὐτὰ νά λυθεῖ, πάει, σῶθηκε τὸ Ρωμαῖκο.
Ψέματα; Ἀδιαφοροῦ τώρα ἂν μέ τοὺς Ρωμάνους
δὲν ξεμπερδέψαμε ἀκόμη κι ἂν ἡ Κρήτη δὲν εἶπε ὡς
τὴν ὥρα τὴν τελευταία κουδέντα της. Τὴ δουλιὰ μας
ἐμεῖς, κι ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ. Τὸ Θεοτόκη μας,
τὸ Ράλλη μας, τὸ Ζαΐμη μας, τὴ Βουλὴ μας. Γὰ
τ' ἄλλα τί μᾶς νοιάζει! Δὲν πᾶμε νά κουρευόμαστε!

ΟΙ «ΚΑΙΡΟΙ»

ρηχτήκανε στὰ γερὰ ἐνὸς ἀστίατρον, γιατί, λέει,
ἐπιθεωρώντας τὰ μπακκίλια ἔσκισε ὅλες τις πα-
λιοημερίδες ποῦ εἶχαν νά τυλίγουν τὰ ψῶνα καί

τὴ λύπη μου· διάβαζα δηλαδὴ ἡσυχὰ τὸ βιβλίο
τοῦ Πλάτωνα γιὰ τὴν ψυχὴ· μὰ στὸ ἀναμεταξύ
μπαίνει χωρὶς νά τὴ νοιώσω ἡ Δημοκρίτη ἡ ἴδια
κείνη καί κάθεται κοντὰ μου, ὅπως τώρα τοῦτος
ἐδῶ ὁ Ἐφκράτης—δείχνοντας τὸ μικρότερο γιό
του· καί κείνος ἀμέσως ἀνατρίχισε πολὺ παιδι-
τικά, μὰ κι ἀπὸ προτῆτερα ἦταν κίτρινος ἐξαιτίας
τῆς ιστορίας. Κ' ἐγὼ, ξακολούθησεν ὁ Ἐφκράτης,
καθὼς τὴν εἶδα τὴν ἀγκάλιασα κ' ἐκλαίγα ξεφωνί-
ζοντας, μὰ κείνη δὲν ἄφινε νά φωνάζω, παρὰ μέ
κατηγοροῦσεν, ὅτι ἐνῶ τῆς χάρισα ὅλα τὰλλα πρά-
ματα της, τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ χρυσὰ πασοῦμια της δὲν
τόκαψα μαζί, κ' ἔλεγε πῶς ἀπὸ εἶχε παραπέσει
κάτου ἀπὸ τὸ ἐρμάρι καί γιὰ τοῦτο ἐμεῖς, μὴν
ἐθρόντας το, κάψαμε τὸ ἕνα μονάχα. Κ' ἐκεῖ ποῦ
ἀκόμα μιλοῦσαμε κάποιον ἀναθεματισμένο σκυλάκι
Μαλτέζικο (1) ὄντας κάτου ἀπὸ τὸ κρεβάτι γάβγι-
ξε, καί κείνη χάθηκε ἀμέσως μέ τὸ γάβγισμα. Τὸ
πασσοῦμι ὅμως βρέθηκε κάτου ἀπὸ τὸ ἐρμάρι καί
κάηκε ὕστερα. Εἶναι σωστὸ λοιπόν, Τυχιάδη, νά
μὴν πιστέβης ἀκόμη σὲ τοῦτα, τόσο ὀλοφάνερα πρά-
ματα καί ποῦ βλέπονται κάθε μέρα;

(1) Τὰ Μαλτέζικα σκυλάκια στὴν ἀρχαιότητα ἦταν
τῆς μέδρας νὰ τὰ κρατοῦν οἱ κυρίες ἀπάνου τους ἡ νὰ τὰ
χοῦνε στὸν καναπέ. Ὅπως καί σήμερα δηλαδὴ τὰ μῶψ.

— Βεβαίως, τοῦ ἀπάντησα· γιατί θά τοὺς
ἔξιζε μέ χρυσὸ πασοῦμι νά τις τρῶνε στὸν πεινῶ
σὴν τὰ παιδιὰ ὅσοι δὲν πιστέβουν καί βρίζουν ἔτσι
τὴν ἀλήθεια.

Ἀπάνου σ' αὐτὰ μπῆκε ὁ Πυθαγορικός Ἀρί-
γνωτος, ὁ μαλλιαρὸς, ὁ μεγαλόπρεπος στὸ πρόσωπο,
ξέρις τὸν ξακουστὸν αὐτόνα γιὰ τὴ σοφία του, ποῦ
τὸν παρανομίζουν ὁ σεβαστός. Κ' ἐγὼ, καθὼς τὸν
εἶδα, ἀνάσασα, γιατί θάρρεψα πῶς ἦρθε βοηθός μου
στὰ σωστά κάποιος μπαλντζᾶς γιὰ τίς ψευτιές· «θὰ
τοὺς ἀποστομώσω», ἔλεγα, «ὁ σοφὸς ἄνθρωπος ἀφ-
τοῦς, ποῦ δηγιοῦνται τόσο τερατώδη πράματα»,
κι ὅπως λέει ὁ λόγος, νόμιζα ὅτι ἡ Τύχη ἔμπασε
γιὰ χατῆρ μου στὴ σκηνὴ τὸν ἀπομηχανῆς Θεό.
Καί κείνος ἀφ' οὗ καθύπε, κάνοντάς του τόπο ὁ Κλεό-
δημος, πρῶτα ρωτοῦσε γιὰ τὴν ἀρρώστια κι ἅμα
ἄκουσε ἀπὸ τὸν Ἐφκράτη πῶς εἶναι πιά καλῆτερα,
εἶπε:

— Καί τί φιλοσοφεῖτε ἀναμεταξύ σας; γιατί
ἐνῶ ἐμπαινα ἔκουσα νά μιλάτε, καί μού φαίνεται
ὅτι γὰ καί: καλὸ θά τυχεῖτε.

— Καί τί ἄλλο, εἶπεν ὁ Ἐφκράτης, παρὰ τοῦ-
τον ἐδῶ, τὸ ἀγύριστο κεφάλι—δείχνοντάς με—κα-
ταπειθούμε νά πιστέβῃ ὅτι ὑπάρχουν κάποια δαι-
μόνια καί φαντάσματα κι ὅτι οἱ ψυχὲς τῶν πεθ-
-